

Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”

TEMATICA PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE LA DOCTORAT ÎN DOMENIUL ISTORIE

I. Istorie Antică și Arheologie

1. Aspecte privind administrația romană în timpul Principatului.
2. Perspectuve privind muzeologia contemporană și ocrotirea patrimoniului arheologic

BIBLIOGRAFIE

1. G. Alföldy, *Römische Heeresgeschichte. Beiträge 1962-1985*, Amsterdam 1987.
2. R. Birley, *The Fasti of Roman Britain*, Oxford 1981.
3. Th. Mommsen, *Römisches Staatsrecht I-III*, Leipzig 1887.

Prof.univ.dr. Gelu Florea

Tematica și bibliografia pentru admitere la doctorat

1. Repere istoriografice în cercetarea civilizației dacice “clasice”: evoluții în concepție și metodă

Bibliografie minimală:

1. C. Daicoviciu, în vol. *Istoria României*, I, 1960, pp.255-341
2. H. Daicoviciu, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, Cluj, 1972
3. I. H. Crișan, *Burebista și epoca sa*, București, 1975
4. I. Glodariu, *Relații comerciale ale Daciei cu lumea elenistică și romană*, Cluj, 1974
5. Idem, *Arhitectura dacilor. Civilă și militară*, Cluj-Napoca, 1983
6. M. Babeș, “Unitatea și răspândirea geto-dacilor în lumina documentelor arheologice”, în *SCIVA*, 29, 1979, 3, pp.330-339
7. M. Babeș, “Le stade actuel des recherches sur la culture géto-dace à son époque de développement maximum”, *Dacia N.S.*, 23, 1979, p.5-19
8. *Istoria românilor*, vol. I, (coord. M. Petrescu-Dâmbovița, Al. Vulpe), București, 2001, cap. VIII-X
9. K. Lockyear, “The Late Iron Age Background to Roman Dacia, în Roman Dacia”, în vol. *The Making of a Provincial Society* (W.S. Hanson, I.P. Haynes eds.), *Journal of Roman Archaeology, Suppl. Ser. 56*, Portsmouth, Rhode Island, 2004

II. Istorie Medievală, Premodernă și Istoria Artei

1. Istoria instituțiilor în Transilvania medievală și premodernă.
2. Artele plastice din Transilvania în contextul artei europene.
3. Condiția contemporană a scrisului istoric.

BIBLIOGRAFIE

1. *** *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
2. Avram Andea, *Iluminism și modernizare în societatea românească*, Cluj-Napoca, 1996.
3. Ioan-Aurel Pop, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, Edit. Presa Universitară Clujeană, 1997.
4. Ioan-Aurel Pop, *Istoria Transilvaniei*, vol. I (pana la 1541), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2003.
5. Cesare Alzati, *In inima Europei. Studii de istorie religioasă a spațiului românesc*, Centrul de Studii Transilvane.FCR. Cluj-Napoca, 1998.
6. Nicolae Sabău, *Alcuni maestri italiani nella Transilvania del Settecento*, în „Italia e Romania due popoli e due storie a confronto (secc. XIV-XVIII)”, a cura di Sante Graciotti, Firenze, Leo S. Olschi, MCMXCVIII.
7. Paul Ricoeur, *Istorie și adevăr*, Ed. Anastasia, București, 1996.
8. P. Veyne, *Cum se scrie istoria*, Ed. Meridiane, București, 1999.

Conf.univ.dr. Șerban Turcuș Tematica pentru admiterea la doctorat - 2016

Imperium-ul din medievalitate în epoca postmodernă

IMPERIUM

- ❖ *Lex de imperio* – bazinul semantic al imperiului; originea termenului de imperiu, caracteristicile noțiunii, complexul juridic și moștenirea.
- ❖ Izvorul puterii imperiale: *Oikumene versus Imperium* - patrimoniul conceptelor de legitimare a puterii la începuturile medievalității.
- ❖ *Sacerdotium et Imperium* – conceptualizarea raporturilor dintre puterea clericală și cea politică și modelarea moștenirii romane în contact cu religia creștină; apariția teologiei politice în spațiul public creștin.

ÎMPĂRATUL

- ❖ Icoana vie a lui Dumnezeu sau voia lui Dumnezeu – incursiunea în profilul dezirabil al persoanei ce primește *imperium-ul*, locțiitorul divin, administrator și teocrator.

- ❖ Simbol și simboluri – ceremonialul imperial, suma simbolurilor reprezentate de împărat, universul monarhului.
- ❖ Autocrație și teocrație – de la suprapunerea conceptelor la antiteza lor. Deghizarea și "democratizarea" împăratului în contemporaneitate.

IMPERIILE ȘI IMPERIALISMUL

- ❖ Modele imperiale și factori care generează puterea – De la *Dominus totius mundi* la succesiunea imperiilor, legitimitatea moștenirii și transferul de putere (cele trei Rome).
- ❖ Nucleu și nuclee imperiale – matricea constituțională a unui imperiu (de la jurămintele feudale la tratatele secolului XXI) și algoritmul infrastructurii de putere imperială.
- ❖ Imperiul medieval – Imperiile secolelor XX-XXI geografia simbolică și geopolitica puterii eurocentrice și euromoștenite.

Bibliografie selectivă

1. Beck, Hans-Georg, *Mileniul Bizantin*, Ed. Nemira, București, 2015.
2. Brehier, Louis, *Civilizația bizantină*, Ed. Științifică, București, 1994.
3. Cacciari, Massimo, *Geofilosofia dell'Europa*, Ed. Adelphi, 2003.
4. Dempf Alois, *Sacrum Imperium. Geschichtsschreibung und Staatsphilosophie des Mittelalters und der politischen Renaissance*. Oldenbourg, München 1929.
5. *Teologia e politica al crocieva della storia*, Ed. Alboversorio, 2007.
6. Eco, Umberto, *Scrieri despre gândirea medievală*, Ed. Polirom, Iași, 2016.
7. Kantorowicz, Ernst, *Cele două corpuri ale regelui*, Ed. Polirom, Iași, 2014.
8. Mommsen, Theodor, *Istoria romană (III)*, Ed. Polirom, Iași, 2009.
9. Runciman, Steve, *Teocrația bizantină*, Ed. Nemira, București, 2012.
10. Schramm, Percy Ernst, Kaiser, *Rom und Renovatio : Studien zur Geschichte des römischen Erneuerungsgedankens vom Ende des karolingischen Reiches bis zum Investiturstreit*, Darmstadt, 1962.
11. Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Ed. Humanitas, București, 1993.

Sfântul Scaun și relațiile cu puterile publice: de la legațiile medievale la Concordate.

- ❖ Sfântul Scaun de la generator de drept la subiect de drept: metamorfoze ale dreptului medieval, emergenta dreptului internațional și teorii contemporane ale relațiilor internaționale.
- ❖ Dimensiunea metajuridică a Sfântului Scaun – adaptarea modernității la o realitate spiritualo-temporală.
- ❖ Societatea perfectă și societatea imperfectă – un raport echivoc de la emergența modernității la societatea postmodernă.

- ❖ Organizarea publică a societății europene: de la Christianitas la Uniunea Europeană.
- ❖ Legațiile medievale, nunțiatorile moderne și diplomația "altfel" a Sfântului Scaun.
- ❖ Specificul aparatului diplomatic al Sfântului Scaun și vocația sprijinirii "poporului lui Dumnezeu".
- ❖ Concordatul ca instrument de acordare a intereselor societății perfecte cu societățile imperfecte.
- ❖ Evoluția tipologică a Concordatelor de la Privilegium Otthonis la Concordatele din prima jumătate a secolului XX.
- ❖ Concordatul dintre Sfântul Scaun și regatul României între ecclesiologie și filosofia statului modern.

Bibliografie selectivă

1. CONWAY, Martin, "Catholic politics in Europe : 1918-1945", London ; New York, Routledge, 1997.
2. DE MARCHI, Giuseppe, "Le nunziature apostoliche dal 1800 al 1956", Città del Vaticano, 1957.
3. FELDKAMP, Michael F., "La diplomazia pontificia : da Silvestro 1. a Giovanni Paolo II : un profilo", Milano, Jaca book, 1998.
4. HERBAN, Adela, „România - Vatican, 1920-1940 : relații diplomatice”. Deva, Ed. Călăuza, 2002.
5. GIANNINI, Amedeo, "I concordati postbellici" Milano, 1929.
6. GIANNINI, Amedeo, "Il concordato rumeno", Roma, Istituto per l'Europa Orientale, 1930.
7. GIANNINI, Amedeo, „L'accordo per l'interpretazione dell'art. 9 del Concordato rumeno" Roma, Istituto per l'Europa orientale, 1932.
8. GIORNI, Sergio, „Cara chiesa : il Concordato e i rapporti tra Stato e Chiesa cattolica in Italia". Città di Castello : L'altrapagina, 2010.
9. MERCATI, A., "Raccolta di concordati su materie ecclesiastiche tra la Santa Sede e le autorità civili",II, Città del Vaticano 1954.
10. MILOȘ, Ofelia, "Relațiile statului român cu Sfântul Scaun în a doua jumătate a secolului al XIX-lea", București, Ed. Expert, 2010.
11. PERTICI, Roberto, "Chiesa e Stato in Italia : dalla grande guerra al nuovo concordato (1914-1984)". Bologna, Il Mulino, 2009.
12. "România - Vatican : relații diplomatice", Vol. I, București, Ed. Enciclopedică, 2003.
13. TEDESCHI, Mario, "Manuale di diritto ecclesiastico", Torino, Giappichelli, 2010.
14. TOLOMEO, Rita, "La Santa Sede e il mondo danubiano-balcanico : problemi nazionali e religiosi, 1875-1921", Roma, La Fenice, 1996.
15. TURCUȘ, Șerban, Sfântul Scaun in relațiile internaționale, Editura România Press, București, 2008.

16. VEDOVATO, Giuseppe, "La diplomazia dei valori. Il ruolo internazionale della Santa Sede", *Rivista di Studi Politici Internazionali*, Vol. 68, No. 2, 2001.

III. Istorie Modernă, Arhivistică și Etnologie

1. Aspecte metodologice ale istoriei culturale.
2. Reprezentări ale Europei Centrale și de Est.
3. Perspectiva demografică asupra Primului Război Mondial.
4. Bisericile și societatea

BIBLIOGRAFIE

1. Roger Chartier, *O istorie personală-Despre istorie și istorici*, (interviuri), în „Caiete de Antropologie Istorică”, nr. 1(7), an IV, ianuarie-iunie, 2005, pp.345-361.
2. Jean-Pierre Rioux, Jean Francois Sirinelli, *Pour une histoire culturelle*, Paris, Seuil, 1997.
3. Jacques Le Rider, *Mitteleuropa*, Iasi, Polirom, 1997.
4. Piotr S. Wandycz, *Prețul libertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent*, Buc., ALL, 1998.
5. Jay Winter, Antoine Prost, *The Great War in History. Debates and Controversies, 1914 to the Present*, Cambridge University Press, 2005.
6. Ioan Bolovan, Sorina Paula Bolovan, „Mutații demografice în Transilvania în timpul Primului Război Mondial”, în *Studii și Materiale de Istorie Modernă*, 2005, București, tomul XVIII, p. 61-70
7. Bocsan, Nicolae, Lumperdean Ioan, Pop Ioan-Aurel, *Etnie și confesiune în Transilvania (secolele XIII-XIX)*, Oradea, 1994.

IV. Studii Internaționale și Istorie Contemporană

1. Aspecte privind metodologia cercetării istoriei moderne și contemporane
2. Istorie economică și socială a Europei Centrale și de Est

BIBLIOGRAFIE

1. Marc Bloch, *Apologie pour l'histoire ou métier d'historien*, Armand Collin, Paris, 1974.
2. Georg G. Iggers, *Historiography in the Twentieth Century. From Scientific Objectivity to the postmodern Challenge*, University Press of New England, Hanover and London, 1997.

3. Serban C. Andronescu, *Tehnica scrierii academice*, Editura Fundației României de mâine, 1997.

4. Berendt, T. Iván - Ránki, György: *Economic Developements in East-Central Europe in the 19th and 20th Centuries*, Columbia University Press, New York, London, 1974.

5. Vasile Radu, *Economia mondială. Drumuri si etape ale modernizării*, Ed. Albatros, Bucuresti, 1997.

Prof.univ.dr. Marcela Sălăgean
Tematica si bibliografia pentru admitere la doctorat

1) – Sistem politic și regim politic în România în sec.XX-XXI. De la național spre european.

2)–Managementul procesului decizional în politica internă și externă în epoca contemporană (aspecte instituționale, politice, socio-economice și culturale)

-R.J. Crampton: *Europa Răsăriteană în secolul al XX-lea...și după*, București, 2002

-Denis Deletant, *Regimul comunist în România*, București, Ed. Accademia Civică, 1998

-Tom Gallagher, *Deceniul pierdut al României. Mirajul integrării europene după anul 2000*, București, Ad. ALL, 2010

-*Geopolitics in the Danube Region*, (ed.Ignac Romsics, Bela Kiraly), Budapest, 1999

-Smith Karen E., *The Making of EU Foreign Policy. The Case of Eastern Europe*, New York, Palgrave, 2004

-Emilian Merce, *Tranziția la români*, București, Ed. Academiei Române, 2011

-Dumitru Preda, Mihai Retegan, 1989. *Principiul dominoului : prăbușirea regimurilor comuniste europene*, București, Fundația Culturală Română, 2000,

-Cristian Preda, *Modernitatea politică și românismul*, București, Ed. Nemira, 1998

- Dick Richardson, Stone Glyn, *Decisions and Diplomacy. Essays in Twentieth-Century International History*, London, Routledge, 2005

-Cooper, Robert, *Destrămarea Națiunilor – Ordine și haos în secolul XXI*, București, Ed. Univers Enciclopedic, 2004

-Joseph Rothschild, *Întoarcerea la diversitate*, Oradea, 1997

-Ioan Scurtu, *Istoria contemporană a României (1918-2003)*, București, Ed. Fundației „România de Mâine”, 2003

- Larry L. Watts, *Ferește-mă, Doamne de prieteni...Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România*, București, Ed. RAO, 2011

3) - Prezentarea proiectului de cercetare